

Analys: Så påverkar krig och börsfall de nya industriprojekten

Krig, börsfall och skenande byggkostnader. Så här kan den turbulenta omvärlden påverka de stora industriprojekten i norra Sverige, enligt två experter.

Rysslands invasion av Ukraina, med påföljande sanktioner och Rysslands svar att strypa gasleveranserna, har bland annat fått till följd att gaspriset och energipriset pressats uppåt, och att det blivit störningar av leveranser och prisökningar av vissa material.

Robert Lundmark, professor i nationalekonomi vid Luleå tekniska universitet, tror att kriget riskerar att påverka investeringsbeslut i de nyindustriella satsningar som genomförs av huvudsakligen LKAB, SSAB, H2 Green Steel och Northvolt.

– Energittillgången är inget problem här uppe på kort sikt. Däremot på längre sikt måste nyproduktion till, och det gör nyinvesteringar mer osäkra. De kräver stabila energipriser. Dock kan jag tänka mig att kriget gjort att flera av bolagen fått gå tillbaka till sina investeringskalkyler och uppdatera sin riskbedömning. Ett krig är nog inget man räknat med.

Robert Lundmark fortsätter:

– Helt klart kan det påverka investeringsbeslut. Jag tror man jobbar hårt med att säkra långsiktiga avtal på elleveranser och hitta energieffektiviseringar. Man ser över hela sin situation, helt enkelt.

Magnus Ericsson, adjungerad professor i mineralekonomi vid LTU, konstaterar att bolag med egen produktion och långtidsavtal på malmlieferanser, gynnas.

– LKAB och SSAB har en fördel om man exempelvis jämför med H2 Green Steel. De behöver tillgång till högkvalitativ järnmalm, och det finns alternativ i både Ryssland och Ukraina som inte är tillgängliga nu. Ryssland är också en stor producent av nickel, som är viktig för batterikomponenter, säger Ericsson.

När det gäller inflation och börsfall är det mer svåranalyserat, anser Lundmark.

– Vissa varor och råvaror går upp som en konsekvens av kriget; konstgödsel, kemikalier, spe-

H2 Green Steel tillhör de tunga aktörerna bland de nya industriprojekten. Deras bygge av stålverk i Boden är igång. I bakgrunden ses vd Henrik Henriksson. Foto: Petra Älvstrand/frilans

Vissa varor och råvaror går upp som en konsekvens av kriget.

kostnadsläget i industrin, men har man samtidigt möjlighet att skicka vidare kostnaderna till sina konsumenter behöver det inte bli någon större skillnad i verksamhet och kalkyler, säger han.

H2 Green Steel presenterade i slutet av sommaren resultatet av sin andra finansieringsrunda, där man tagit in två miljarder och bedömde att stödet för projektet var mycket starkt.

Magnus Ericsson tror inte att

större utsträckning.

– Har man ett bra affärsfall är investeringsviljan god. Alla studier visar att klimatförändringarna kommer fortsätta och då är det här starka projekt, säger Magnus Ericsson.

Robert Lundmark är inne på samma tankegångar.

– De investeringar som görs i H2 Green Steel och Northvolt är långsiktiga. Och de alternativ investerarerna har till att exempelvis stoppa in pengarna i Northvolt är

kostnader är ytterligare en faktor. I maj visade byggkostnadsindex en prisökning på 12,2 procent jämfört med för ett år sedan.

– Det är absolut så att ökade kostnader innebär att bolagen får se över sina marginaler. Men jag tror inte att byggkostnaderna får något projekt att tippa över kanten. Den kraften finns däremot i eltillgången, säger Robert Lundmark.

– Det är möjligt att snabba investeringar som H2 Green Steels bygge kan påverkas av byggkostnaderna. Det är mycket att hålla rätt på med leverantörer och underleverantörer. Men det är nog mer ett nationellt problem. Någon bromskloss tror jag inte det blir, säger Magnus Ericsson.

Jonny Vikström

jonny.vikstrom@norrmedia.se

Svenska Hybrit gör det ingen annan har gjort: Fossilfri järnvamp med hjälp av vätgas. LKAB och SSAB sitter ihop i och med projektet.

Foto: Adam Sundman/SvD/TT